

KISÚJSZÁLLÁS, A NAGYKUNSAĞ KULTURÁLIS FŐVÁROSA:

A SZLOGEN, ÉS AMI MÖGÖTTE VAN

KOVÁCS TIBOR
NAGYVÁRAD, 2016. SZEPTEMBER 16.

MOTTÓ

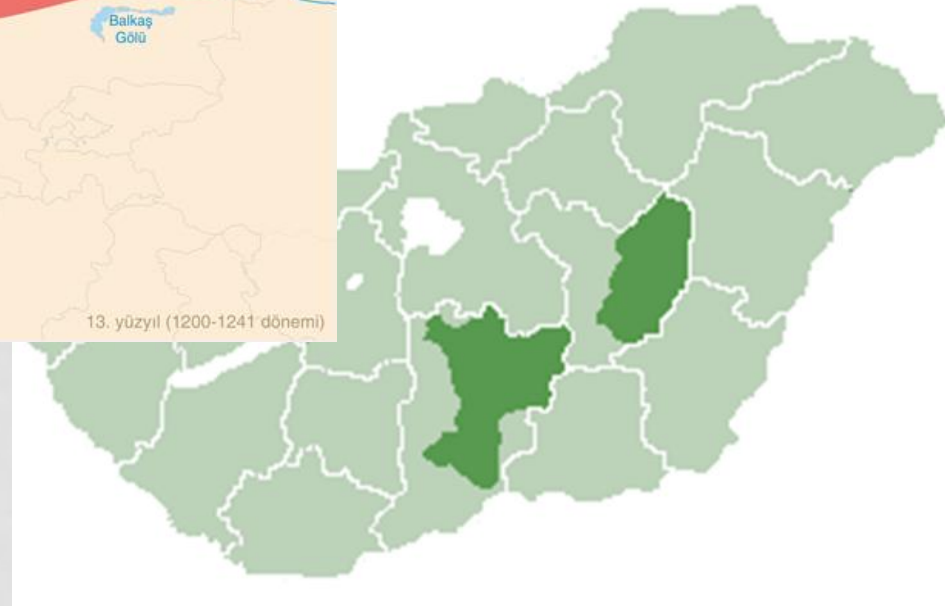
**„A városi kultúra és annak alrendszerei
mindenféle sérülékenységgel szemben
kínálnak ,védettséget’.**

**Kedvezőtlen külső feltételek vagy belső
forráshiány esetén is mozgósítható tartalékokat
jelentenek:**

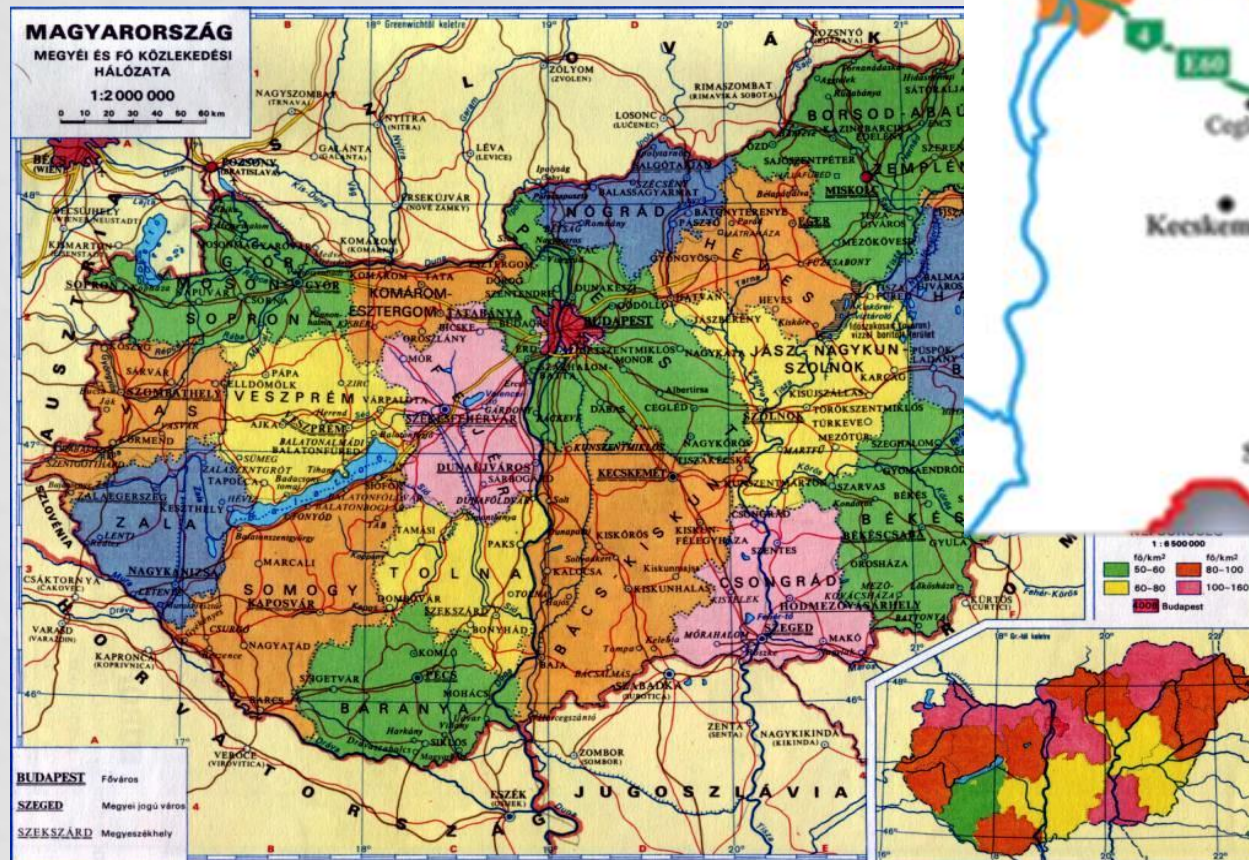
**egyfajta „aranyfedezetet”, amellyel minden
körülmények között növelhető az ellenálló és
megújuló erő.”**

(Fejérdy T. – Z. Karvalics L. 2016)

A KUNOK EREDETE

A VÁROS ELHELYEZKEDÉSE

KUTATÁSI PROBLÉMA

- Demográfiai vulnerabilitás, népesedési problémák:

- születésszám visszaesése
- fertilitási instabilitás/egyensúlytalanság
- fiatalok, képzett(ebb)ek elvándorlása
- elöregedés
- (elcigányosodás)

KÖVETKEZMÉNYként

- városzsugorodás („csökkenő népesség – csökkenő képesség” (?)):

- az infrastruktúra, az épített környezet fenntarthatatlanságának,
- egy torz,
 - demográfiaailag,
 - morálisan (társadalmi anómia) és
 - gazdaságilag hanyatló (elszegényedő, anyagilag kiszolgáltatott)
 - önmagát fenntartani képtelen helyi társadalom kialakulásának,
- a városi társadalmi-gazdasági-környezeti hanyatlásnak,
- a város kiüresedésének veszélye.

CÉLKITŰZÉS

Kisújszállás példáján keresztül feltárni és beazonosítani

- a kultúra-alapú,
- kreatív,
- fókuszáltan a belső erőforrásokra alapozott
- integrált és
- fenntartható (...?)

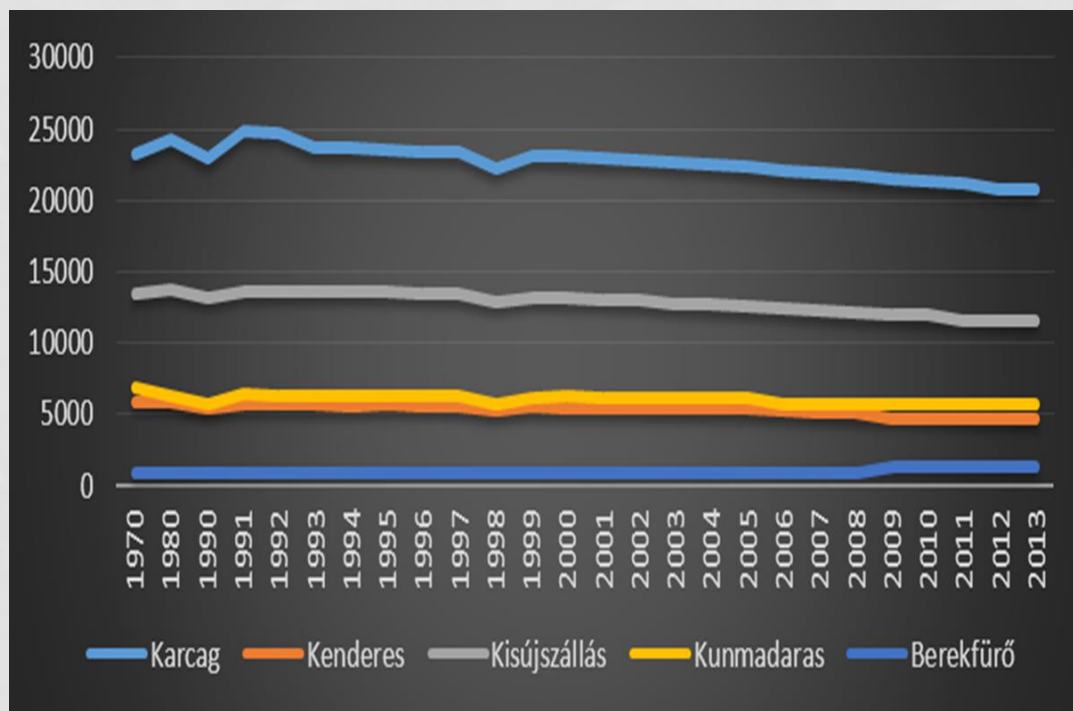
AZAZ

- NEM műszaki alapú (részben „esztétizáló” városfejlesztés...),
- HANEM társadalomtudományi ihletésű városfejlesztési lehetőségeket...

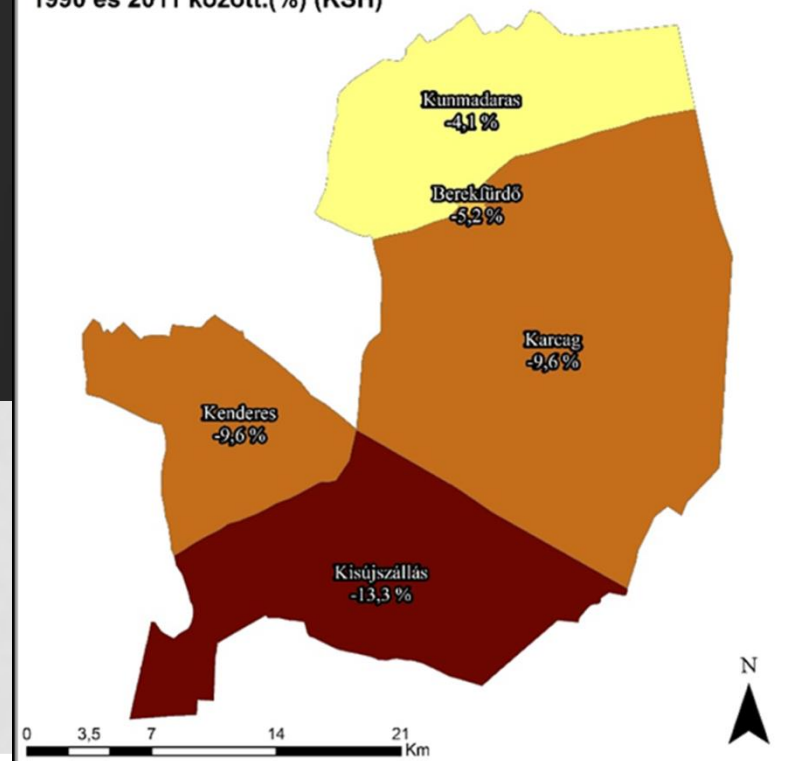
MÓDSZERTAN

- Statisztikai elemzések (KSH, Polgármesteri Hivatal)
- Helyi fejlesztési dokumentumok analízise
 - gazdaságfejlesztési program,
 - településrendezési terv
 - + fenntarthatósági koncepció-javaslat és
 - turizmusmarketing-tervezet
- Kérdőívezés (a lakosság kulturális szokásairól – nem reprezentatív, gyakorlatilag katasztrófa...)
- Prominenciavizsgálatok (p.m., alp.m., jegyző, aljegyző, vállalatvezetők)
- „Megélt geográfia” – „a nép közé járás”

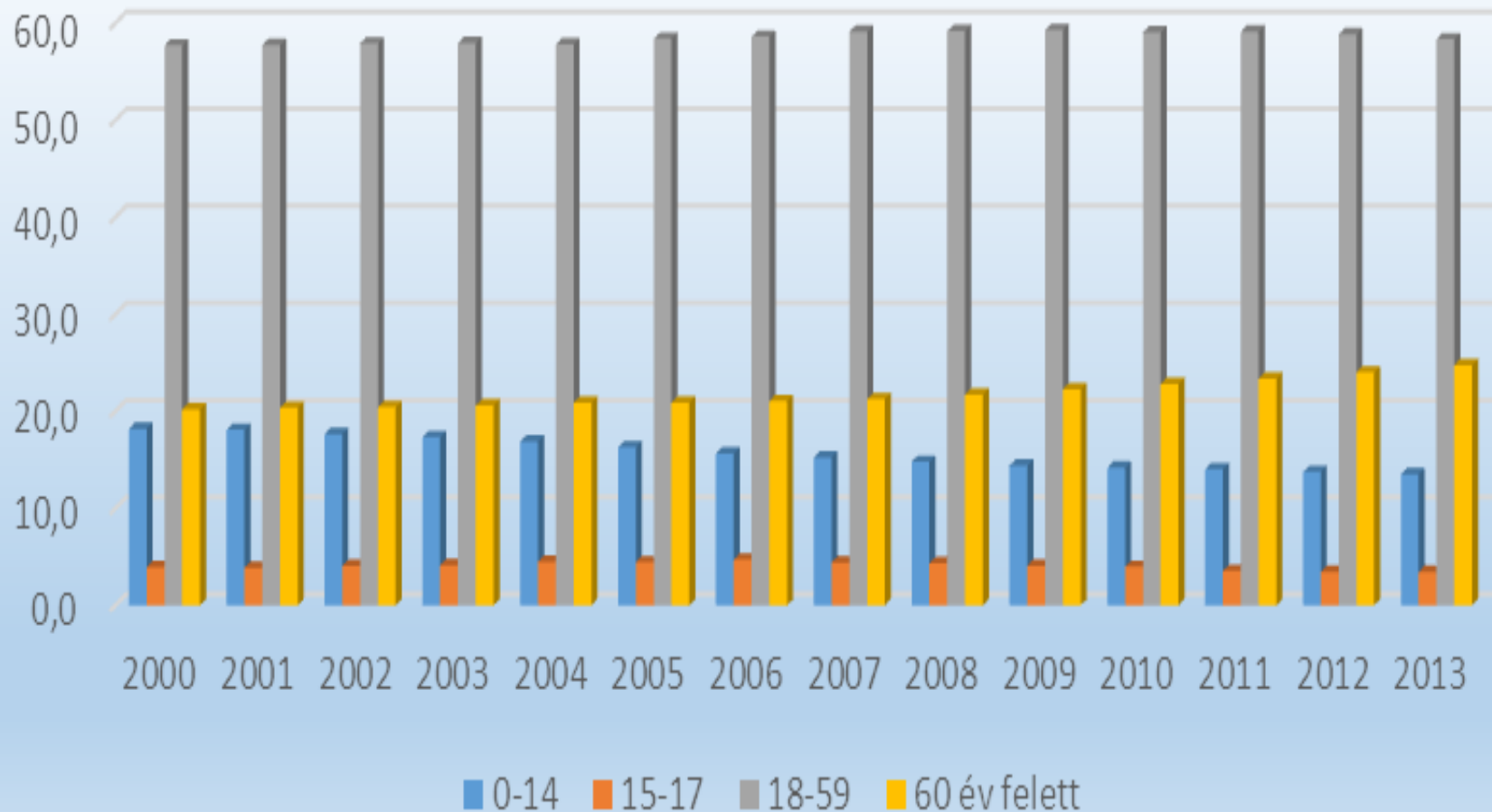
KISÚJSZÁLLÁS: DEMOGRÁFIA (KSH, PMH)

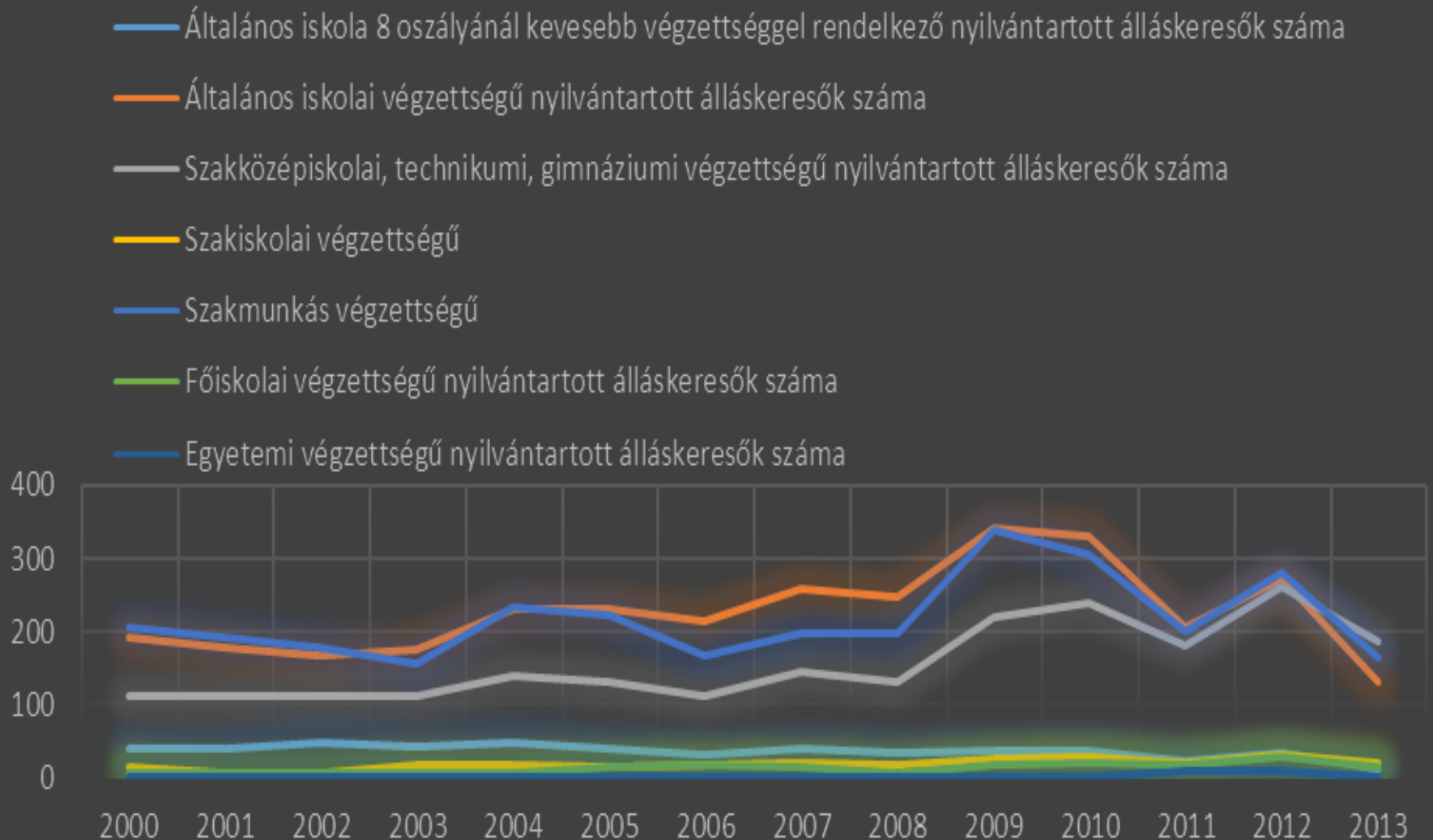
Karcagi járás lakónépesség számának változása
1990 és 2011 között.(%) (KSH)

A KORCSOPORTOK ARÁNYA AZ ÁLLANDÓ NÉPESSÉGEN BELÜL, 2000-2013, % (KSH, PMH)

KISÚJSZÁLLÁSI ÁLLÁSKERESŐK ISKOLAI VÉGZETTSÉGE (KSH, PMH)

KÖZFOGLALKOZTATÁS (FŐ) (PMH)

„ES GIBT DIE HOFFNUNG...”

- **„A városok nem azért hanyatlanak, mert iparágak tűnnek el belőlük, hanem mert nem keletkeznek helyettük újak” (Jacobs 1969)**
- **A Nagykunság jellegzetes városa, Kisújszállás (vezetése legalábbis...) érzékeli, hogy „az ipari korszakos mintázatok eltűnésével megnyílik az út az egykori 'immateriális' szerep újraformálására” (Frey 1993, Drennan 2002).**

RENDEZVÉNYEK („ÉLMÉNY”, PANEM ET...

	Karcag	Kisújszállás	Túrkeve
2016	181 önkormányzati 19 civil <u>Ebből eddig:</u> 95 önkormányzati 12 civil	173 önkormányzati 34 civil <u>Ebből eddig:</u> 107 önkormányzati 17 civil	<u>Eddig:</u> 16 önkormányzati 7 civil
2015	196 önkormányzati 17civil	213 önkormányzati 39 civil	30 önkormányzati 14 civil
2014	177 önkormányzati 23 civil	126 önkormányzati 46 civil	37 önkormányzati 18 civil
2013			35 önkormányzati 14 civil

EGYEDISÉGEK – LEHETŐSÉGEK

- **Rizs:**
 - hagyományos
 - indián
- **MIÉRT?**
 - Reformtáplálkozás
 - Gasztronómia (az ország első rizsétterme)
 - Szépségápolás; wellness
 - Fesztiválok, ünnepek
 - Tudomány, kutatás, oktatás
 - Ökoturizmus (birdlife watching)
- **Csukás István munkássága**
 - Játszótér (terv)
 - Tematikus útvonal – turisztikai csomagok
 - Gyermekszínház-fesztivál
 - Gasztronómia (Gombóc Artúr cukrászdája) (kombinálva a rizzsel)

EGYEDISÉGEK - LEHETŐSÉGEK

Hogy kicsoda Pom Pom?

Hát nem ismeritek?

KULTURÁLIS INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

MÁR NEM ÁLMUNK, A VIGADÓ...

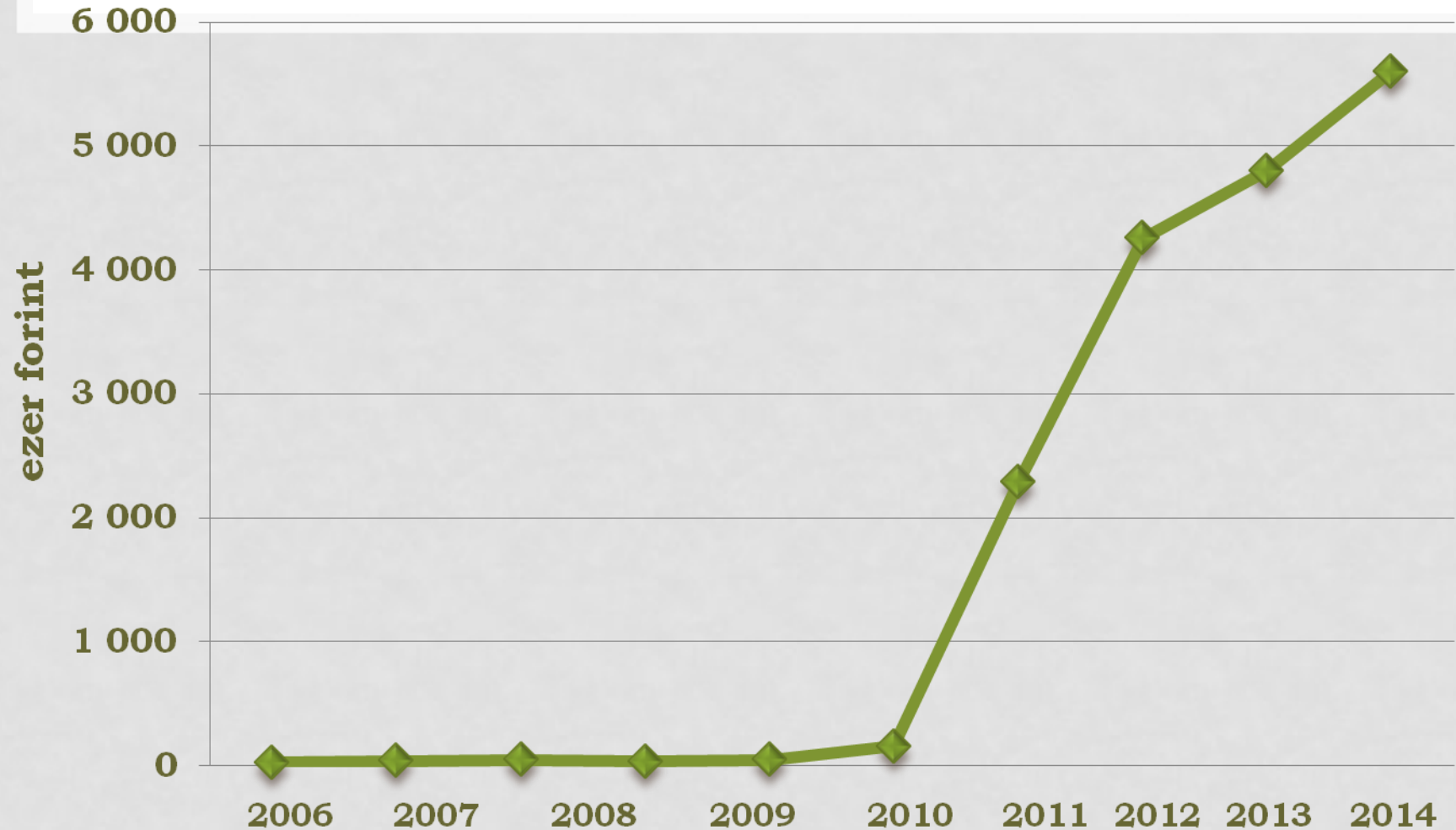
PENÉSZFOLTBÓL KULTÚRPALOTA

TURISZTIKAI INFRASTRUKTÚRA: 2010 ÓTA!

Idegenforgalmi adóbevételek alakulása 2006-2014 év

SZŰK KERESZTMETSZETEK

- Érdekellentétek (politikai, gazdasági, minden szinten)
- Hagyományos fejlesztési-tervezési módszerek:
 - még mindig mérnöki-technokrata szemléletű és sajnos NEM
 - holisztikus, társadalomtudományi ihletésű, kultúra-alapú...
- A lakosság értetlensége, tanult tehetetlensége:
 - pl. élénk kézműves tevékenység, helyi termékek előállítása, DE
 - csak l'art pour l'art, mert piacosításuk gyakorlatilag nulla...
- Vállalkozói lassúság, újíításra való képtelenség (?), akarat hiánya, ÉRTETLENSÉG
- Minőségi humánerőforrás nem elégséges megléte (gyenge város- és turizmusmarketing)
- Bizalmatlanság...

MEGOLDÁSI LEHETŐSÉGEK (...)

- KRAFT-módszertan:
 - társadalmi kreativitási jellemzők
 - kapcsolati tőke, hálózati potenciál (mértéke, intenzitása, jellege és minősége)
 - fenntarthatósági potenciál
- Reziliencia-vizsgálat
- Képességszemlélet alkalmazása a tervezésben
- Long tail modell alkalmazása: Kisújszállás „világfőváros”... (ld. alább)
- Niche megtalálása (megtörtént... legalábbis részemről) és kiaknázása (erős kérdőjel): rizs és Csukás munkássága
- Helyi „nagyvállalkozások” intenzív bevonása, „win-win” szituációk kialakítása
- Folyamatos, „erőltetett” kommunikáció a lakossággal – a hangadók megtalálása, párbeszéd velük

VÁROSFEJLESZTÉSI ELISMERÉSEK

- Települési környezetért cím (2011, 2014)
- Ifjúság- és idősbárát önkormányzat (megyei díj többször is)
- Városmarketing gyémánt díj (Kivilágos Kivirradtig Fesztiválért, 2015)
- Virágos Magyarországért Mozgalom különdíj (2015)
- A Holnap Városáért cím (2016)
- Hild-díj nyertese a 2000-20000 ezer fős település-kategóriában (2016)

Kisújszállás

Városháza

Látogassanak el a Nagykunság (FORMÁLÓDÓ...) kulturális fővárosába!

Ötleteikkel segítsék elő fejlődésünket!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Kérdések, megjegyzések?

kovacs.fibor@kisujszallas.hu